

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lugduni, M.DC.LI.**

§. 3. Statuitur veritas propositionis de obiecto conditionato libero.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

ita ut obiectum propositionis conditionatæ sit hoc, si voluntas habuerit talem cogitationem, & Deus parauerit suam omnipotentiam per decretum indifferens, quo vult actum fieri dependenter à voluntate, erit actus, vel erit negatio actus: naturam huius decreti explicui in *Physicis* Contr. 10. ubi de modo quem Deus habeat concurrendi cum causis liberis disputauimus: hac re latius non disputo, de illa enim latissime nostri Auctores in materia de scientia, obiectum scientiæ mediæ assignantes.

§. III.

Statuitur veritas positionis de obiecto conditionato libero.

10 **I**am de veritate harum propositionum facile erit quid dicendum sit definire. Affirmo cum omnibus nostræ Societatis Auctoribus propositiones has veritatem habere. Posset hæc conclusio multis Scripturæ testimoniis, quibus hi conditionati euentus liberi prædicuntur, innumerisque Patrum testimoniis roborari, sed hæc expendere non ad nostrum Philosophicum opus spectat, sed Theologicum est, de quo non modò legantur nostri Auctores, quorum quilibet abundè de hac re multa dabit, præcipuè P. Ruzius tom. de scientiâ; ubi de hac disputans propriam suam eruditione superasse videtur, neque inter Doctores Scholasticos inuenio, quem cum hoc doctissimo viro in hac re comparem. Ratione purè Philosophica probro. Si Petrus tali cogitatione effect præuentus illi consentiret, vel non consentiret de facto, neque enim potest dari medium ali- quod inter consensum, & non consensum, neque potest poni homo in aliquo statu, seu rerum ordine, in quo vnâ harum propositionum non sit vera: *Homo in hoc statu constitutus non consentit, vel homo in hoc statu constitutus consentit*, demus ergo consensum: ergo verum est dicere, si homo in hoc statu poneretur consentiret: demus non consensum, ergo verum est dicere, si homo in hoc statu effect constitutus non consentiret. Confirmatur: pone duos homines, quorum vnus dicit: *si Petrus haberet talem cogitationem consentiret*; & alius dicit, *non si Petrus haberet talem cogitationem consentiret*. Alter horum hominum rem diceret eo modo, quo effect: ergo alter horum veritatem diceret, ergo altera harum propositionum esset vera, & altera falsa: antecedens probro, quia vt supra dicebam in illo casu & in quocumque alio, vel effect consensus, vel negatio consensus determinat: cum ergo vtrumque affirmarent hi duo homines, quilibet illorum alterum extremum, non posset non ab aliquo affirmari id, quod inde futurum esset. Consequenter est manifesta, quia veram propositionem proferri est rem dicere eodem modo quo in se est.

11 Confirmatur, hæc propositio est vera: *Petrus vocatus respondet*, ergo hæc antea erat vera, *si Petrus vocaretur respondere*, vt enim supra dicebam, ex his euentibus absolutis læpè inferimus nos illos verè conditionate enuntiasse sub illis conditionibus, quibus positis dependenter ab illis ponitur euentus absolutus, qui conditionatè fuerat pronuntiat. Denique omnia argumenta quæ suadent veritatem, & falsitatem propositionis enuntiatis de futuris absolutis liberis, idem conuincunt de futuro conditionato; sicut enim ex eo quod hæ sunt propositiones contradictoriæ, *Petrus peccabit, & Petrus non peccabit*, inferitur vnâ esse veram, & alteram falsam, sic similiter hæ propositiones: *si Petrus haberet talem cogitationem, peccaret. Non si Petrus haberet talem cogitationem, peccaret*, ergo eodem modo non potest non vnâ earum esse vera, & altera falsa.

12 Sed adhuc est aliud, erit componendum faciliè, diffidium inter nostros Auctores: An videlicet propositiones illæ, in quibus id quod ponitur ex parte antecedentis nullam connexionem habet cum consequenti, sint veræ, quâdo per accidens coniunguntur antecedens, & consequens: verbi gratia, dixit quis: *si Petrus ludit, Ioannes barbam fricabit*, & de facto contigit Petrum ludere, & Ioannem barbam fricare, dubitatur in hoc casu, an illa propositio vera sit, necne: Affirmat Suar. Negat Vasquez: vtrumque patronum plures sequuntur, quos omnes rectè conciliat P. Herice tract. de scientia, disp. 7. c. 10. num. 61. qui rectè docet particulam *si*, sumi posse propriè, & strictè, & in rigorosa significatione, & tunc prædictas propositiones veras non esse, quia consequens nullo modo ex antecedenti procedit, neque vllus est ordo inter consequens, & antecedens, & hæc ratione dixi in omni propositione conditionali ve-

Francisc. de Ouidio Philosoph. Tom. II.

ritatem habente, conditionem habere aliquam conducen- tiam in euentum conditionatum. Ait etiam particulam *si*, posse sumi improprie in alia latiori significatione, ita vt significet idem quod *cum*, aut *quando*, & tunc prædictæ pro- positiones erunt veræ quociescumque coniungatur id quod significatur instar conditionis, & instar conditionati. Dico *instar*, quia in his propositionibus propriè non reperitur conditio, neque conditionatum: quia, vt rectè notat Herice, quando particula *si*, sumitur strictè, tantum est vnica simplex veritas falsitas in illo complexo constituto ex co- ditione, & conditionato: quando verò sumitur improprie est duplex obiectum quod assumatur, et si cū repositis concomitantia, sicuti cum dicitur *Petrus curret cum Ioanne*, sensus est, Petrus curret, Ioannes curret & vterq; simul curret, quæ si multas vtriusque cursum dicit formaliter, & hoc sensu posset dici propositionem illam disparatam significatam instar conditionatæ æquialere simplici categoricæ affir- manti simultatem duorum extremorum, quæ instar condi- tionis & conditionati significantur.

13 solet obijci, veritatem propositionis conditionatæ de- struere libertatem, nam posita veritate huius propositio- nis, *si Petrus vocatus fuerit, consentiet*, & purificata condi- tione non potest non consentire: ergo necessariò consen- tiet. Respondeo, posita veritate conditionatæ, & purificatâ conditione euentum necessariò transire in absolutum, hæc tamen necessitatem libertati non obesse, quia est neces- sitas orta ex ipso actu conditionato & non ex conditione, neque ex aliquo, quod illum præcedat, ac proinde est ne- cessitas consequens, sicuti necessitas orta ex ipsa absoluta futuritione actus, de qua dixi Puncto præcedenti. Vide so- lutionem ibi traditam eidem argumento facto contra veritatem propositionis de futuro absoluto libero.

§. IV.

In quo cognoscantur.

14 **T**homistæ asserentes, futura libera cognosci in decre- to libero Dei ea præcedenti consequenter asse- runt futura conditionata libera cognosci in decreto quo- dam, quod Deus habet absolutum ex parte actus, & con- ditionatum ex parte obiecti. Contra hoc decretum pu- gnacissime agunt omnes Societatis auctores, ex eo enim libertatem destrui efficacissimis rationibus propugnant. Si enim Deus habet hoc decretum ex natura sua efficax an- tecedens omne exercitium libertatis. *Volo vt si Petro hanc cogitationem dederò consentiat*, & postea aliud similiter antecedens, quo dicat *volo hanc cogitationem*, ex illis infalli- biliter sequitur consensus tanquam ex aliquo antecedenti, & ita neque antecedens potestas permanet ad carentiam consensus, & illa libertas destruitur. Hanc ratio- nem late nostri auctores insequuntur in tractatu de sci- entia Dei, & eadem est cum illa, quam Punct. 5. de decreto futurorum liberorum absolutorum, in quo talia futura Tho- mistæ cognosci volunt, & vtrumque decretum, argumen- tis quibus physica prædeterminatio impugnatur, impu- gnandum est, ideo illius impugnationem non insequor.

15 Iuniores quidam decretum hoc cum vniuersa Societate reiicientes magnam difficultatem sibi fingunt in designâ- do medio apto ad hæc conditionata libera cognoscenda & determinatio inueniendo scientiæ, quam de illis Deus habet, v. g. in designando determinatio vi cuius Deus ha- beat hoc iudicium, *si dederò Petro hoc auxilium, & præpa- rem illi meam omnipotentiam consentiet*, potius quam opposi- tum iudicium, quod habuisse contingere potuit, ad quam difficultatem superandam subtiliores, quam solidiores plurimos atrextuere discursus: verumtamen prætextu mo- destiæ, nec magnitudinis laboris in re hac exponenda eam omittendi mihi excusationem permittit Falolus, sed ignauit & incertit dandum esse affirmat illi, qui rem hanc exponere recuset, sic habet, hæc difficultatem tractans tom. 2. q. 14. art. 13. dubit. 19. n. 462. *Verum enimvero hoc seculo huiusmodi controuersia præstantissimis innumerorum in- genis adeo trita est, vt si ab istiusmodi solutione excusare te velle, id iam non tam ad modestiam, ac difficultatis magnitudinem, quam ad ignauiam vel incertitatem referri possit*: Ne igitur ignauit, vel incertit notam admittam paucis rem hanc exponam.

16 Deum per se ipsum ex perfectissimo, & infinito præ- dicto intellectui esse determinatum ad cognoscendum quidquid est cognoscibile, & ad firmandum iudicium de omni obiecto